

Vznik krajinných prvků

Remízky, vyvýšeniny a terasy jsou již dlouho součástí naší krajiny a vznikaly částečně již ve středověku. Dříve byly remízky, vyvýšeniny a terasy také orientačními body v krajině. Jádrem remízků a vyvýšenin jsou často balvany a viklany. Jedná se o zbytky pohoří, které kdysi protínalo území Waldviertelu a jižních Čech.

Tyto kamenné formace vznikaly před mnoha milióny let díky procesu takzvaného kulovitého zvětrávání. Přitom se tvoří v hornině hluboké pukliny a velké původně kvádrovitě balvany se postupně zaoblují, jako „polštáře“ nebo „pytle vlny“. Ve Waldviertelu jsou tyto zaoblené balvany tvořící ráz krajiny často také nazývány bludnými kameny, i když se vlastně jedná o zbytky kulovitě zvětrávání. V půdě těchto regionů můžeme objevit také velké množství menších kamenů, které

při tomto zvětrávání vznikají. Obyvatel tohoto regionu tedy mají „kamenné bohatství“!

Při zakládání polí byly tyto menší kameny sbírány a většinou odkládány na větší kamenné haldy. Zde se postupem času usídlily různé rostliny, které nebyly odstraněny. Tak vznikaly dnešní remízky a vyvýšeniny. Také podél hranic polí (majetkové hranice) se snášely na hromady tzv. „sběrové kameny“ a vznikaly tak terasové meze. Ještě donedávna docházelo také k vypalování těchto terasových mezí. Dopady však byly velmi odlišné. Na jedné straně docházelo k podpoře určité specifické vegetace, na druhé straně mohly být v případě zvolení nesprávné doby (např. hnízdní období) způsobeny velké ekologické škody a proto bylo vypalování z tohoto důvodu zakázáno.

Dnešní vzhled naší krajiny v jižních Čechách a ve Waldviertelu (AT) byl tedy silně ovlivněn člověkem a z převážné části není přirozený.

Kvůli lepšímu hospodaření došlo v posledních desítkách let k likvidaci nebo narušení mnoha těchto krajinných prvků. Došlo tak ke ztrátě důležitého životního prostoru pro rostliny a zvířata. Jaké rostliny a zvířata obývají zmíněné krajinné prvky nalezneš na vnitřní straně této knihy.

Hodnota těchto krajinných prvků pro člověka

Remízky, vyvýšeniny a terasy obohacují naši krajinu, propůjčují jí její jedinečnost. Především turisté a lidé vyhledávající odpočinek vnímají jejich uklidňující efekt a atraktivitu.

Tyto krajinné prvky jsou také jistým imunitním systémem biologického zemědělství. Čím menší vzdálenost mezi jednotlivými terasami, tím lepší podmínky pro užitečné druhy živočichů, kteří zde žijí a působí proti zemědělským škůdcům.

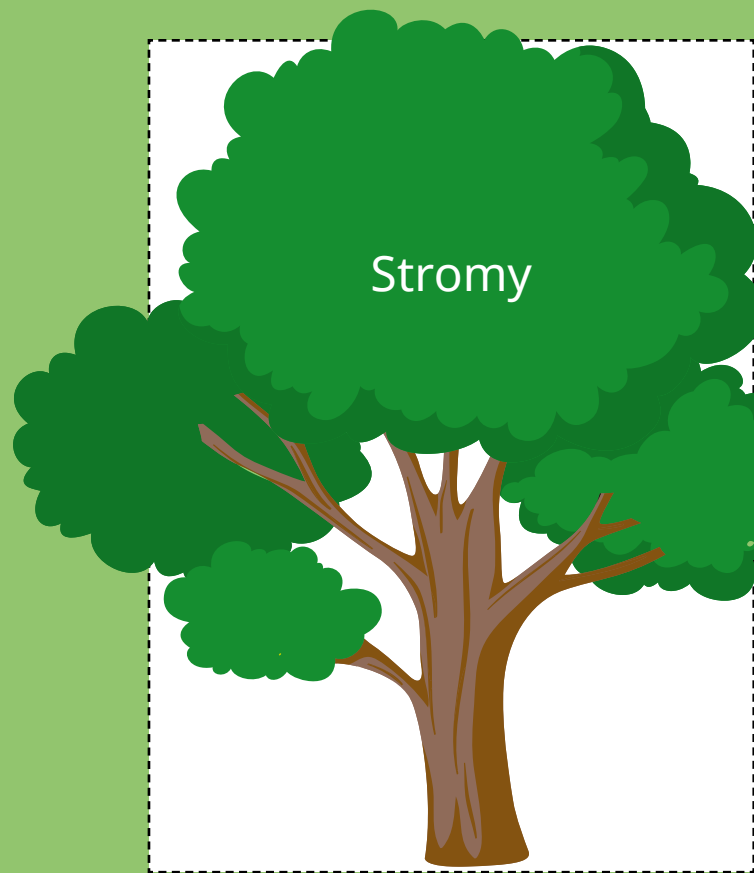
Další hodnota pro člověka spočívá ve výrobě tinktur a přírodních léčiv nebo marmelád a šťáv z plodonosných rostlin. **Také naše klima se mění.** Léta bývají velmi horká a suchá, v

zimě se sněhová pokrývka udrží jen zřídka. To má velký dopad na naši pitnou vodu. Díky intenzivnějšímu větru dochází také ke ztrátě stále většího množství úrodné vrstvy půdy. Remízky, vyvýšeniny a terasy proto hrají důležitou roli při adaptaci na klimatické změny. Dvě nejdůležitější úlohy krajinných prvků jsou:

• **Podpora zadržování vody:** Stále častěji se vyskytující přívalové deště (velké množství dešťové vody spadne během krátké doby) způsobují, že voda odtéká ještě rychleji a nevsakuje se do půdy. Krajinné prvky pomáhají zpomalit rychlý odtok vody a podporují její vsakování.

• **Zmírnění odnosu půdy:** Vítr a rychle odtékající povrchová voda často odnesou hodně úrodné půdy (humus). To můžeš pozorovat, když vítr zvedá oblaka „prachu“ na polích. Většinou se jedná o humus. Ten však potřebují rostliny, aby mohly dobře růst. Jelikož krajinné prvky působí jako větrolamy (zpomalují vítr), humus zůstává na zemi a není odnášen.

REMÍZKY, VYVÝŠENINY A TERASY

Stromy

Keře

Drobné keře

Bylinné rostliny

